

Redovisning, researchresa till Malta för projektet "Parallella verkligheter", 27 april – 4 maj 2014

Beskrivning av resan

I slutet av april reste jag till Malta för att göra research för mitt dokumentära filmprojekt "Parallella verkligheter". Syftet med resan var att utforska olika sidor av ämnet migration och den konstnärliga potentialen i mitt filmprojekt som handlar om de olika villkor som migranter – svenska spelbolagsmedarbetare såväl som icke-europeiska flyktingar – lever under på Malta. Båda grupperna är migranter – men varför är deras livsvillkor och rättigheter så olika? Och hur reflekterar de kring de andra gruppernas närvaro på ön och kring migration över huvudtaget?

Min plan var att göra intervjuer med migranter på plats – både båtflyktingar och svenskar – för att få bättre förståelse för ämnet och hitta potentiella karaktärer för min film. Syftet var också att besöka interneringsläger för flyktingar och att etablera kontakt med den maltesiska samtidskonstnären Mark Mangion som startat Malta Contemporary Art och jobbar med "Parallel borders" – ett pågående tvärkonstnärligt och tvärvetenskapligt internationellt projekt som har tematiska beröringspunkter med det projekt jag vill utveckla.

Under mina dagar på Malta träffade jag olika sorters migranter som tagit sig till ön för att försöka skapa sig ett bättre liv. Jag filmade fyra intervjuer med intressanta karaktärer – både människor som flytt från Eritrea och svenskar som söker lyckan på Malta – och fick följa med både den humanitära hjälporganisationen Jesuit Refugee Service när de vittnade om flyktingarnas situation på en skola på ön Gozo och Franklin Wilmot, frivillig inom hjälpverksamheten för migranter St. Andrew's Scots Church i Valletta och besökte flera interneringscenter och så kallade open centers (ungefär motsvarande flyktingförläggningar) för migranter.

Löpande förde jag också anteckningar över de reflektioner jag gjorde under resan och filmade miljöbilder.

Så här såg mitt schema för veckan ut:

SÖNDAG 27 APRIL

Ankomst. Komma i ordning och anteckna intryck.

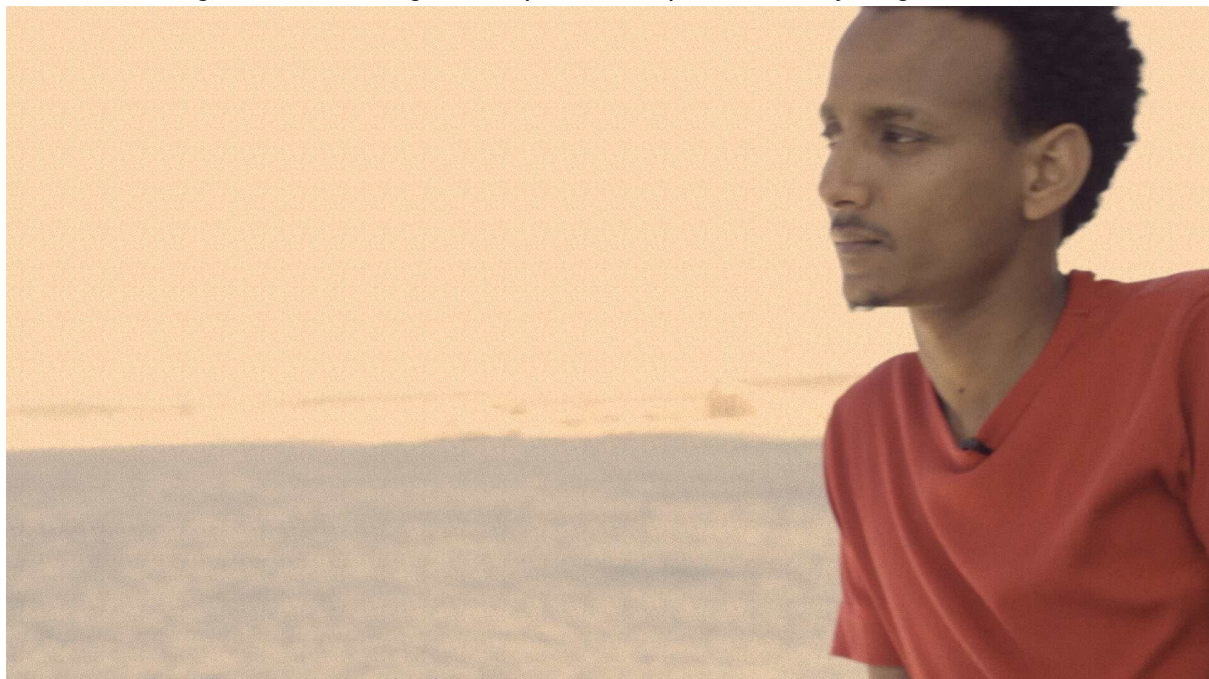
MÅNDAG 28 APRIL

Planera intervjuer och besök på interneringscenter för migranter med Franklin Wilmot. Planera morgondagens besök på en skola på ön Gozo med migranten Teame Negash och människorättsaktivisten Nicolette Buottil från Jesuits Refugee Service, JRS, när de ska vittna om migranternas situation på Malta för eleverna.

TISDAG 29 APRIL

Åka till Gozo, den ö som Odysseus sägs ha varit strandsatt på, med JRS. Båtfärd och intervju med Teame som flytt från Eritrea och suttit i interneringsläger på Malta:

"Om du säger att du är flykting och kom hit med båt är det som att du är en svag person, en människa av lägre standard. Jag är trött på att bli utpekad som flykting hela tiden".

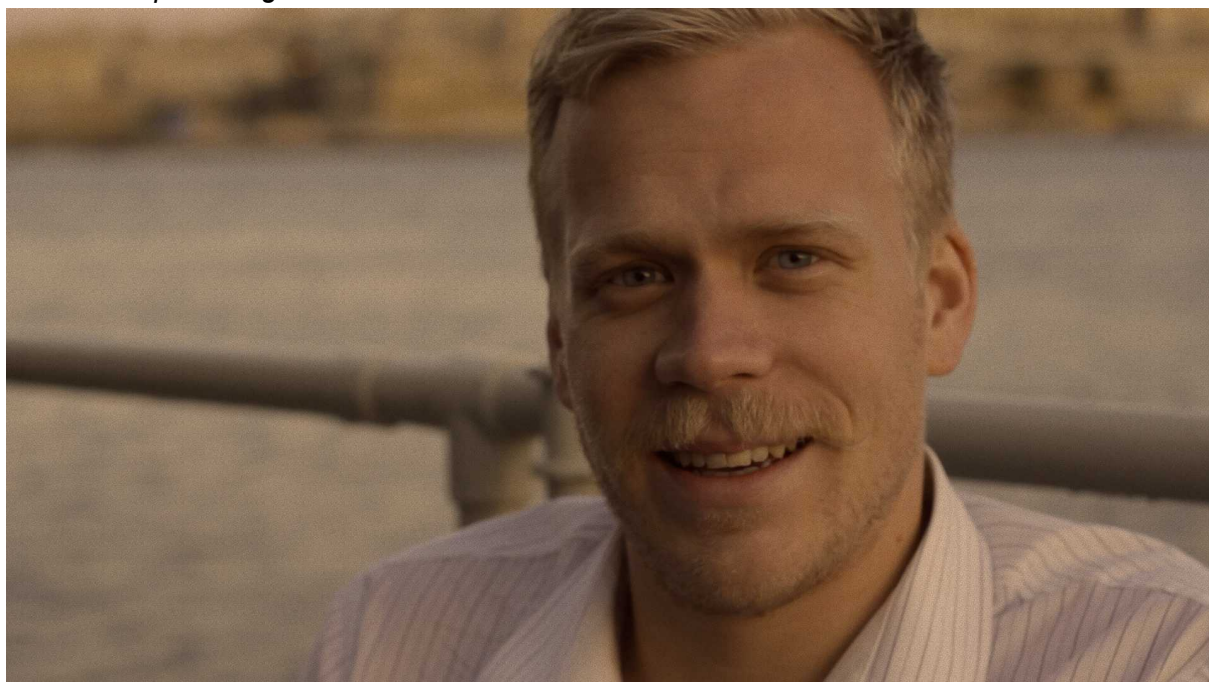

ONSDAG 30 APRIL

Träffa Franklin Wilmot och besöka interneringslägren Halfar och Safi + Marsa Open centre på södra Malta. Intervjua olika migranter som flytt från bland annat Eritrea och startat en slags bar i anslutning av Marsa Open centre där de hänger de dagar de inte får något daglönearbete.

På kvällen intervjuade jag den svenske säljaren Victor i Sliema. Han migrerade till Malta från Täby för sex år sedan för att söka lyckan och jobba på ett svenskt företag. Har numera maltesisk flickvän och en son.

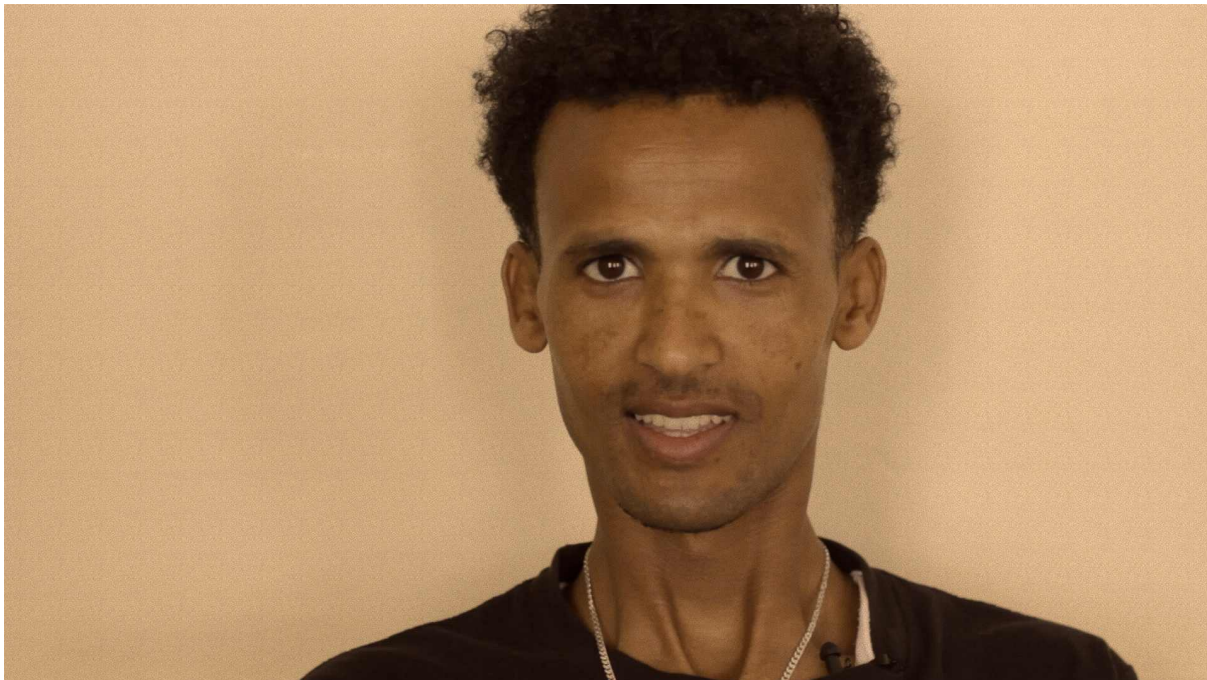
"Det var jätkligt spontant, jag fick ett jobberbjudande och flyttade ner en vecka senare. Jag var lite trött på Sverige".

TORSDAG 1 MAJ

Intervju med migranten Fesseha från Eritrea som suttit i interneringsläger och har en svår flykt genom Sahara och krigets Libyen bakom sig:

"Bomberna föll och vi sa till oss själva; det är bättre att dö i havet än att dö i kriget här".

FREDAG 2 MAJ

Filma miljöbilder i Sliema, Valletta och vid havet. Besök på Addolorata Cemetery där många av de båtflyktingar som drunknar utanför Maltas kust begravs i anonyma gravar.

LÖRDAG: 3 MAJ

Träffa Jhon, svensk 22-åring som bott på Malta i några månader och jobbar med telefonförsäljning samt extraknacker som dj:

"Alla gillar svenskar här nere. Vi är skötsamma och inte som de andra, typ britterna, som blir stökiga. Jag har inga planer på att åka hem".

SÖNDAG 4 MAJ

Hemresa.

Inför resan hade jag även kontakt med konstnären Mark Mangion som gärna ville träffa mig och diskutera projektet och sitt arbete med projektet "Parallel borders" men tyvärr befinner han sig i Paris för att jobba under våren och det var alltså inte möjligt för oss att mötas på Malta när jag var där. Vi har dock etablerat en kontakt och jag kommer att vara i kontakt med honom längre fram under projektets gång.

Resans betydelse för mig som konstnär

Resan till Malta har varit till stor nytta för mig i min konstnärliga utveckling. Under mina dagar på Malta har jag kunnat utforska ämnet migration och den ojämna maktobalans som råder mellan olika typer av migrantgrupper på Malta. Genom att löpande föra anteckningar och skriva ned de reflektioner jag gjorde efter de olika mötena och besöken i olika miljöer upptäckte jag fler dimensioner av ämnet "Parallella verkligheter". Tex funderade jag på hur klass, etnicitet och nationalitet inverkar på vilka drömmar vi har och vågar/tillåter oss att drömma. Och hur en plats på en och samma gång kan vara ett skatteparadis, charterresemål, partyhåla och interneringsläger som lockar drömmare från vitt skilda platser, klasser och etniciteter. Jag funderade också kring det faktum att jag är höggravid och på hur jag tidigare rest obehindrat och backpackat runt om i världen och på hur jag förutsätter att mitt barn kommer kunna göra samma sak när det blir äldre – men att gränslöst resande inte alls är en självklar rättighet för många. Jag tog också till mig en strof ur John Donnes dikt "Meditation #17 From Devotions upon Emergent Occasions" som jag vill använda mig av på något sätt i mitt vidare arbete med filmen.

"Ingen människa är en ö, hel och fullständig i sig själv; varje människa är ett stycke av fastlandet, en del av det hela. Om en jordklump sköljs bort av havet, blir Europa i samma mån mindre, liksom en udde i havet också skulle bli, liksom dina eller dina vänners ägor; varje människas död förminskar mig, ty jag är en del av mänskligheten. Sänd därför aldrig bud för att få veta för vem klockan klämtar; den klämtar för dig."

Resan fick mig också att fundera en hel del på det komplexa i att komma till Malta som svensk och utomstående för att filma migranter som på många sätt är utsatta. Jag har insett att jag som konstnär behöver hitta min egen unika ingång till ämnet och vill nu försöka etablera ett starkt personligt förhållningssätt till det fortsatta skapandet av den här filmen. Min plan är nu att utveckla de tankar och reflektioner som dök upp under resan för att kunna skriva ett mer gediget synopsis för filmprojektet. Min plan är också att den närmaste tiden bearbeta de intervjuer och bilder jag filmade under resan för att ta reda på om jag ska gå vidare genom att skapa antingen en kortfilm eller en pilot av det material jag filmat hittills.

Ingrid Heller
ingridkarinheller@gmail.com